1968.g.

svibanj 1968

Preokupacija mira

Izložba Vaska Lipovca u salonu Matice hrvatske u Splitu

Instinkt ili ideja? Spontani elan ili volja? Eto distinkcija koje ne odgovaraju Lipovcu; jer njegov je najveći dar možda upravo u ovom: oboriti razmišljanjem to što mu instinkt daje i vladati nagonom dovoljno, da bi mu određeni smisao za mjeru dao intenciju prihvatljivu po čistom razumu. Lipovac se posvećuje disekciji onog što mu je na dohvatu. Dobiva dijelove istrgnute iz cjeline (spomenici njegova zavičaja), potom maliciozno (duboko koncentriran) zaboravlja i eliminira iz sjećanja cjelinu — sastavlja otrgnute komade i oblikuje drugu — vlastitu cjelinu.

U djelima Vaska Lipovca vidi se pojavljivanje simbola jednog svijeta koji nije dan svijet, koji nije ni ulomak danog svijeta, nego svijet u vrenju; odsutni univerzum kojemu je zauvijek zabranjeno da postoji.

On ima dvije potrebe: onu savršene forme, gotovo samostalnu, i onu njezina prilaženja, gdje apstrakcija koncepta postiže poetsku umjetnost postojanja. Simboli nam dozivaju isto tako disciplinu slikanja kao i slobodu sanjanja; pod izričitim uvjetom da ta disciplina i taj rad pridonose očitom skladu, ali nikada ga potpuno ne objašnjava u svojoj očitosti.

Radovi izloženi na ovoj izložbi prikazuju sintezu njegovih potonjih preokupacija s melankolijom Kotora, jer Kotor je jedino što se poistovećuje s tisuću mogućih aspekata slobode, a da nikada ne govori o slobodi. Oni se nameću s čuđenjem koje je Vasku Lipovcu sam spektakl univerzuma izvrgnut vlastitim riječima reda, otkriven od samog sebe i od drugih. Njegova piktura jest u viziji koja se nameće profesionalnom solidnošću, ali isto tako i produženjima koja ona pobuđuju. Dakle, ta produženja Vasko Lipovac predaje u misterij da prijeđe samoga sebe.

Lj. Šperkov